

Raemxdah Lae Gvaq Gwnzmbwn Aenmbanj

□ Luz Yungzbinh sij Vangz Gyanghmyauz hoiz

Neix caen hawj Ginjsiu hojguh. De cungj mbouj ndaej doiq song dahcej naeuz, daxboh sou sou daeuj ciuqgoq, gou cix mbouj ndaej ciuqgoq. De roxnyinh gij vah baenzneix swheij baenzlawz hix gangj mbouj ok bak, couh suenq dwg mbouj miz doenghgij vah Daegminz yaek goenqheiq seiz daengq, de hix baenzbaenz cungj gangj mbouj ok bak. Byawz heuh de youq Bohminz lij ndeindindi seiz swheij mbouj lingh haq vunz ne? Baenzneix, Bohminz bungz deng ngoenz neix, de gaxgonq dangguh dahbawx de, ceiq lai hix mbouj dwg saek seiz dauqma yawjyawj. Baenzneix ndei lo, dahcej ranzmeh de haengjdingh youq raeblaeng naeuz de dwg vunzlaet.

Ginjsiu youq Daegminz gvaqseiq le hix cungj mbouj siengj gvaq caiq haq okbae, cix mbouj dwg mbouj miz yienzaen. Daegminz yaek dai seiz hamz raemxda daengq Ginjsiu, itdingh aeu de ganq daeglwg baenz vunzhung, caiqlix hawj daxboh ciengxlaux soengq dai. Ginjsiu ngeix hix mbouj ngeix couh han'wngq lo, aenvih de coengzlaiz mbouj naemj gvaq lingh haq. De ngeix, geij lai bi cungj gvaqdaej lo, gij ndwenngoenz ceiq gyaundeih mehmbwk cungj bae liux lo, baenzlawz lij miz gijmaz siengjap ne? Mboujyawx ndeindei daiq daeglwg, mbouj hawj de souh saek di vi majhung baenz vunz, daengz seizhaenx caiq youz de hawj Bohminz ciengxlaux soengq dai, neix lij mbouj dwg gienh saeh habcingz hableix ndeu bw.

Ginjsiu caj mbouj daengz seizhaenx, hoeng Bohminz gaenq ninz youq gwnz mbonq lo. Neix dwg Daegminz youq gwnzmbwn gyaeg'gyang hawj de vaiq di doiqyienh hanbak de ma? De dwg lau ndwenngoenz nanz le de yaek lumz bae ma?

Ginjsiu gveng hanz caeuq doengj suliu youq goxlox baihlaeng dou, byaij daengz dangqnaib Bohminz. Bohminz lij raemh bae raemh dauq, Ginjsiu couh haeddingz de naeuz, gaej gangj dem lo! Danghnaeuz mbwn swnh sim'eiq vunz, gou maqmuengh sou cungj ndeindindi. Daeuj, gou rex mwngz hwnj mbonq bae. Bohminz caen mbouj caiq raemh dem lo, hoeng youh lumj boux lwgnyez guh saeh loek nei, roxnyinh gig doiq mbouj hwnj bae geijhoiz swheij vihmaz seizneix ninz youq laj mbonq. Bohminz naeuz, gou dwg siengj bae diengzhaex, gou roengzrengz ningning, laihnaeuz swheij bae ndaej. Ginjsiu naeuz, mwngz youh mbouj dwg mbouj rox mwngz gaenq mbouj miz banhfap doengh lo. Ginjsiu doq naeuz doq haenqrengz, hoeng cix ok rengz mbouj hwnj. De youh iet song diuz gen gvaq lajeiq Bohminz, caiq sawq riu j de hwnjdaej, hoeng cij riu j daengz byongh mbonq sang. Bohminz naeuz, mwngz gag boux vunz dog baenzlawz ram ndaej gou ne? Duz lozdoz byombyangq cungj beij duzmax hung, mwngz bae heuh Daegsungh daej bangcoh ba. Daegsungh dwg daeglwg lungzau Bohminz, doengh ngoenz Bohminz doekgyad ngamq daj yihyen dauqma, Ginjsiu caeuq song dahcej ciengzseiz heuh de daej bang guh gij saeh gyoengq mehmbwk de mbouj fuengbienh guh haenx. Heuh geij baez le, gyoengqde mbouj ndei ei qseiq caiq heuh dem lo, song dahcej couh haeb heuj guh gij saeh hawj gyoengqde roxnyinh najmong. Yienznaeuz gyoengqde mbouj heuh, hoeng Daegsungh ndaej hoengq seiz hix lij dwg cawjdoengh daej bang ciuqgoq saek yaep.

Ginjsiu naeuz, Daegsungh ok dou bae guh hong lo. Daegsungh dauqdaej bae mbouj bae guh hong, Ginjsiu dauq daengz rog dou seiz cix mbouj haeujsim, de cij dwg ngeix, heuh ndaej bouxwnq daej bang saek baez song baez, hoeng mbouj ndaej

这可为难了锦绣。她总不能跟两个姐姐说，你们的父亲你们来照顾，我可不能照顾。她觉得这样的话自己怎么也说不出口，就算是没有阿民临终时的那番话，她也万万说不出口。谁叫她在卜民还好好地时候不把自己另外嫁了呢？那样，卜民遇到这一天，她作为他曾经的儿媳，最多也还不是偶尔回来看看。这可倒好，她娘家的姐姐肯定又在背地里说她是傻瓜了。

锦绣在阿民过世后也都没想过把自己再嫁出去，并不是没有缘由。阿民临终时含泪嘱托锦绣，务必要她把儿子养育成人，并给他父亲养老送终。锦绣想都没想就答应了，因为她从没有过改嫁的念头。她想，这么多年都熬过来了，把一个女人最美好的时光都熬没了，哪还有什么想法呢？不如好好带儿子，不让他受半点委屈地长大成人，到那时再由他替卜民养老送终，那还不是顺理成章的事。

锦绣等不到那时，卜民却已躺在床上。这是远在天上的阿民让她快点兑现她的诺言吗？他是怕日子久了她会忘却吗？

锦绣把扁担和塑料桶丢在门背后的角落里，走到卜民的跟前。卜民还在絮絮叨叨着，锦绣就制止他道，别说了！要是天随人愿，我希望你们都好好的。来，我扶你上床去。卜民果真不再絮絮叨叨了，却又像一个做错了事的孩子，满怀歉意地解释自己为什么此时身在床下。卜民说，我是想去茅房，我努力着动了动，以为自己能行的。锦绣说，你又不是不知道你已经没法动了。锦绣边说边使劲，却是使不上劲。她又把两只手臂穿过卜民的两腋下，再尝试着提他起来，却只是能提到有床铺半高的样子。卜民说，你自己怎么能抬得动我呢？瘦死的骆驼比马大，你去叫阿松来帮忙吧。阿松是卜民的堂侄，卜民瘫痪后刚从医院回来的那些日子，锦绣和两个姐姐没少叫他来帮忙做她们女人不方便做的事。叫了几次，她们也不好意思再叫了，两个姐姐便横着心做起了让她们羞赧的事情。虽然他们不叫，可是阿松空闲的时候也还是主动过来帮忙照顾一下的。

锦绣说，阿松出门干活去了。阿松到底有没有出门去干活，锦绣回到门外的时候并没有注意，她只是想，叫得了别人帮忙一两回，却不能总是叫别人帮忙，最终还得自己去。

锦绣把卜民放下，到堂屋里搬来两个凳子放在床边。她重又把两只手臂穿过卜民的腋下，把他架起来，使他坐到了板凳上，自己随后也站到了板凳上。锦绣再一用力把卜民往上提，卜民的屁股终于稳稳地坐到了床沿上。卜民的嘴里随即也吐出了一串长长的气息。在这股气息的末端，卜民的骂娘声牵引出了他的感慨：这是死掉了才舒服。

锦绣边轻轻地托着卜民躺下，边埋怨道，别整天说死啊死的，你再忍受一会儿，我去烧热水来帮你擦洗身子。

卜民说，你不用理我，随便我什么时候死都行，越早越好。

卜民不仅尿裤子了，还把排泄物拉在裤裆里了。

锦绣没理他，快步走进厨房，长长地舒了一口气。这口气，刚才憋在身体里让她一点也不好受，现在终于可以换上一口新鲜的了。

灶塘里的火苗在呼啦啦地欢腾着，锦绣的眼泪也在呼啦啦地奔腾着，掉落在灶塘口那摊被火苗温暖的草灰上。锦绣盯着草灰上被两行眼泪滴出的湿点，脑子瞬间就被一个问题缠绕着：我这是什么命？侍候完儿子又要侍候老子？

(3)

cungj heuh vunz daej bang, doeklaeng lij dwg swheij bae guh.

Ginjsiu cuengq Bohminz roengzdaej, daengz ranzding buen song aen daengq daej cuengq youq henz mbonq. De youhcai iet song diuz gen gvaq lajeiq Bohminz, gotumj de hwnjdaej, hawj de naengh daengz gwnz daengq, swheij ciepdwk hix ndwn daengz gwnz daengq. Ginjsiu caiq baez yunghrengz riu j Bohminz doxhwnj, caekhaex Bohminz dauqdaej onjdangq naengh daengz henz mbonq. Ndaw bak Bohminz sikhaek hix danq gaemz heiq raezrangrang ndeu. Youq satbyai gaemz dangheiq neix, gij sing Bohminz ndaqmeh hix yinxhwnj de doenghsim dangheiq: Neix dwg dai bae cij soengswt le.

Ginjsiu doq menhmenh daix Bohminz ninz roengzbae, doq ienq naeuz, gaej baenzngoenz naeuz dai a dai, mwngz caiq nyaenx yaep ndeu, gou bae ndat raemxndat daej bang mwngz uet ndang.

Bohminz naeuz, mwngz mbouj yungh leix gou, seizbienh gou seizlawz dai cungj ndaej, yied caeux yied ndei.

Bohminz mboujdan deng nyoh raix ndaw vaq, lij ok haex youq ndaw dangzvaq lo.

Ginjsiu mbouj leixlangh de, yamq vaiqvithaeuj ranzdajcawj bae, cuengq gaemz heiq raezrang soengswt ndeu. Gaemz heiq neix, haxbaenz mbaet youq ndaw dungx hawj de mbouj ndei souh saek di, seizneix dauqdaej ndaej vuenh gaemz singjsien ndeu lo.

Feiz ndaw saeuq hoengghwd dawzhuu, raemxda Ginjsiu hix mboujdingz doekswdswd, doek roengz bak saeuq ndaw daeuh deng feiz gangq raeuj. Ginjsiu yawj giz dumx gwnz daeuh deng song baiz raemxda doek deng, ndaw hoz yaepyet couh deng aen vwndiz ndeu gaujyauj: Gou neix dwg gijmaz mingh? Fugsah daeglwg liux youh yaek fugsah goenglaux?

(3)